

Istungidokument

A8-0254/2016

3.8.2016

RAPORT

postiteenuste direktiivi kohaldamise kohta
(2016/2010(INI))

Transpordi- ja turismikomisjon

Raportöör: Markus Ferber

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI.....	13
TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS.....	14
SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI ARVAMUS	19
VASTUTAVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS	23

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

postiteenuste direktiivi kohaldamise kohta

(2016/2010(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 49 ja 56 asutamisevabaduse ja liidu piires teenuste osutamise vabaduse kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 101 ja 102 ettevõtjate suhtes kohaldatavate konkurentsieeskirjade kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 14,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu protokolli nr 26 üldhuviteenuste kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiivi 97/67/EÜ ühenduse postiteenuste siseturu arengut ja teenuse kvaliteedi parandamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta¹, mida on muudetud direktiiviga 2002/39/EÜ ja direktiiviga 2008/6/EÜ (edaspidi „postiteenuste direktiiv“),
- võttes arvesse komisjoni 10. augusti 2010. aasta otsust, millega loodi Euroopa postiteenuseid reguleerivate asutuste töörühm,²
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiivi 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudeti määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ,³
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 524/2013 tarbijavaidluste internetipõhise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ,⁴
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiivi 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ,⁵
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisiku kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta,⁶

¹ EÜT L 15, 21.1.1998, lk 14.

² ELT C 217, 11.8.2010, lk 7.

³ ELT L 165, 18.6.2013, lk 63.

⁴ ELT L 165, 18.6.2013, lk 1.

⁵ ELT L 304, 22.11.2011, lk 64.

⁶ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

- võttes arvesse komisjoni 17. novembri 2015. aasta aruannet postiteenuste direktiivi kohaldamise kohta (COM(2015)0568) ja sellele lisatud töödokumenti (SWD(2015)0207),
 - võttes arvesse komisjoni 6. mai 2015. aasta teatist „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia“ (COM(2015)0192),
 - võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2013. aasta teatist „Tegevuskava postipakkide kättetoimetamise ühtse turu lõpuleviimiseks – usalduse kujundamine kättetoimetamisteenuste vastu ja internetimüügi ergutamise“ (COM(2013)0886),
 - võttes arvesse komisjoni 29. novembri 2012. aasta rohelist raamatut „ELi e-kaubanduse arengut toetav ühtne pakiveoturg“ (COM(2012)0698),
 - võttes arvesse komisjoni 11. jaanuari 2012. aasta teatist „Ühtne raamistik usalduse loomiseks digitaalse ühtse turu vastu seoses e-kaubanduse ja internetipõhiste teenustega“ (COM(2011)0942),
 - võttes arvesse komisjoni 28. märtsi 2011. aasta valget raamatut „Euroopa ühtse transpordipiirkonna tegevuskava – Konkurentsivõimelise ja ressursitõhusa transpordisüsteemi suunas“ (COM(2011)0144),
 - võttes arvesse oma 4. veebruari 2014. aasta resolutsiooni ELi e-kaubanduse arengut toetava ühtse pakiveoturu kohta,¹
 - võttes arvesse oma 19. jaanuari 2016. aasta resolutsiooni ettevalmistuste kohta digitaalse ühtse turu aktiks,²
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni ja siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamusi (A8-0254/2016),
- A. arvestades, et postiteenuste turg on endiselt majandusvaldkond, millel on tugevad väljavaated kasvule ja konkurentsi suurenemisele, kuigi Euroopa Komisjoni postistatistika andmebaasi andmete kohaselt vähenes kirjateenuste osutamine ELis keskmiselt 4,85% võrra, mis on kooskõlas kirjade hulga vähenemisega viimase 10 aasta jooksul, mis tuleneb peamiselt elektrooniliste teenustega asendamisest;
- B. arvestades, et postiteenuste direktiivi rakendamine on aidanud avada siseturge konkurentsile kirjaturgude osas, kuid areng on olnud aeglane ja see ei ole viinud siseturu kujunemiseni postiteenuste puhul, mis on sektor, milles enamikus liikmesriikides domineerivad endiselt universaalteenuse osutajad;
- C. arvestades, et info- ja sidetehnoloogia kasutamine on postiteenuste sektorit pidevalt toetanud, luues uusi võimalusi innovatsiooniks ja võimaldades turul laieneda;

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0067.

² Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0009.

- D. arvestades, et uued konkurendid on peamiselt keskendunud suurtest ettevõtjatest klientidele ja tihedalt asustatud piirkondadele;
- E. arvestades, et postipakkide kättetoimetamise turg on väga konkurentsitihe, uuenduslik ja kiiresti kasvav sektor, mis ajavahemikul 2008–2011 kasvas mahu poolest 33% võrra, ning arvestades, et turu kasvu seisukohast on juhtivaks teguriks e-kaubandus;
- F. arvestades, et kaugjuhitava õhusõiduki süsteemide (droonid) ulatuslik kasutamine võimaldab kasutada uut, kiiret, keskkonnasõbralikku ja tõhusat postipaki kättetoimetamise viisi, eriti hõredalt asustatud, isoleeritud ja kauges piirkondades;
- G. arvestades, et tarbijad ja väikeettevõtted on andnud teada, et postipakkide kättetoimetamisega seotud probleemid, eeskätt kõrged hinnad, takistavad neil müümast suuremal määral muudesse liikmesriikidesse või ostmast sealt rohkem;

I. Universaalteenus: riikide reguleerivate asutuste sõltumatuse suurendamine

1. märgib, et kuigi universaalteenuse osutamise kohustusega seotud miinimumnõuded (kuni 2 kg kaaluvad postisaadetised, 10–20 kg kaaluvad postipakid, registreeritud ja kindlustatud saadetised ja muud üldist majanduslikku huvi pakkuvad teenused, nagu ajalehed ja ajakirjad), mida reguleerib EL, eelkõige tagades olulise teenuste miinimumvaliku igas ELi osas, takistamata liikmesriikidel kohaldada kõrgemaid standardeid, üldiselt vastavad klientide nõudmistele, kehtestavad selleks volitatud riikide reguleerivad asutused õigustatult teatavad üksikasjalikud nõuded, mida ei reguleerita ELi tasandil;
2. märgib, et riikide reguleerivate asutuste peamine ülesanne on saavutada postiteenuste direktiivi üldine eesmärk tagada universaalteenuse jätkusuutlik osutamine; kutsub liikmesriike üles toetama riiklike reguleerivate asutuste rolli ja sõltumatust töötajate rangete kutsekvalifikatsiooni kriteeriumite kehtestamisega, tagades seejuures õiglase ja mittediskrimineeriva juurdepääsu töökohasisesele täienduskoolitusele, kindlaksmääratud ametiaja ja õiguskaitse ametist põhjuseta tagandamise eest ning nähes ametist tagandamisega seoses ette ammendava loetelu põhjustest, mis õigustavad ametist tagandamist (nt tõsine õigusrikkumine), et riiklikud reguleerivad asutused saaksid täita postiteenuste direktiivist tulenevaid kohustusi neutraalselt, läbipaistvalt ja õigeaegselt;
3. on seisukohal, et igasugusel riiklike reguleerivate asutuste rolli suurendamisel pakituru uue reguleerimise käigus tuleks kättetoimetamise sektoris lahendada nn koore riisumise küsimus ning kehtestada miinimumstandardid kõigile ettevõtjatele, et tagada õiglane ja võrdne konkurents;
4. arvab, et sõltumatuse kohustusi saab täita ainult siis, kui riikide reguleerivate asutuste regulatiivsed funktsioonid on struktuuriliselt ja funktsionaalselt eraldatud postiettevõtja omandiõiguse või kontrolliga seotud tegevusest; on seisukohal, et huvide konfliktide vältimiseks ei tohiks riikide reguleerivate asutuste kõrgematel ametnikel olla lubatud töötada avalik-õigusliku postiettevõtja või muu huvitatud poole teenistuses vähemalt kuue kuu jooksul pärast riigi reguleerivast asutusest lahkumist; on seisukohal, et selleks peaksid liikmesriigid kehtestama õigusnormid, mis võimaldavad eespool nimetatud reegli rikkumise eest kehtestada sanktsioone;

5. palub komisjonil hõlbustada ja tõhustada riikide reguleerivate asutuste vahelist koostööd ja kooskõlastamist, et saavutada piiriüleisel kättetoimetamisel suurem tõhusus ja koostalitlusvõime, ning jälgida riikide reguleerivate asutuste reguleerivat tegevust, sealhulgas universaalteenuste osutamist, et tagada Euroopa õiguse kohaldamisel ühtne lähenemisviis ning postituru ühtlustamine ELis;
6. tuletab meelde, et postiteenuste direktiiv annab liikmesriikidele paindlikkuse, mis on vajalik kohalike iseärasuste arvessevõtmiseks ja tagamaks universaalteenuse osutamise pikaajaline jätkusuutlikkus, rahuldades seejuures kasutajate vajadused ja kohanedes tehnilise, majandus- ja sotsiaalse keskkonna muutustega;
7. võtab teadmiseks komisjoni kinnituse, et postiteenuste direktiivis ei nõuta universaalteenuse osutajatelt mingit konkreetset omandistruktuuri; on veendunud, et universaalteenuste osutajaid ei tohiks takistada tõhusate ja kvaliteetsete postiteenuste osutamisse investeerimisel ja selles valdkonnas uuenduste teostamisel;

II. Universaalteenuse säilitamine ja ausa konkurentsi võimaldamine: juurdepääs, teenuse kvaliteet ja kasutajate vajadused

8. on seisukohal, et universaalteenuse osutamise kohustuse ulatuse osas on võetud suund selle piiramise poole; kutsub üles edendama tarbijate valikuvõimalusi, et määratleda kirjade kättetoimetamine selliselt, et universaalteenuse osutamise kohustus seda hõlmaks; rõhutab seetõttu, kui oluline on pakkuda vastuvõetavatel tingimustel kvaliteetset universaalteenust, mis hõlmab iga kodaniku jaoks vähemalt viit kättetoimetamis- ja viit kogumispäeva nädalas; märgib, et universaalteenuse pikaajalise jätkusuutlikkuse tagamist silmas pidades ja oma konkreetseid riiklikke iseärasusi ja geograafilisi olusid arvestades võimaldavad mõned liikmesriigid teatavat paindlikkust; tuletab meelde, et kuigi direktiivi kohaselt on teatav paindlikkus lubatud, ei tohiks seatud piiri siseriiklike õigusnormidega ületada;
9. tuletab meelde, et universaalteenus peab arenema vastavalt tehnilisele, majandus- ja sotsiaalsele keskkonnale ning kasutajate vajadustele ning et postiteenuste direktiiv annab liikmesriikidele paindlikkuse, mis on vajalik kohalike iseärasuste arvessevõtmiseks ja selleks, et tagada universaalteenuse osutamise pikaajaline jätkusuutlikkus;
10. on seisukohal, et postipakkide kättetoimetamise universaalteenuste geograafilist ulatuvust ja nende juurdepääsu saab ning on vaja parandada, eriti puudega ja piiratud liikumisvõimega kodanike ning äärepoolseimates piirkondades asuvate kodanike jaoks; rõhutab, et on oluline tagada takistusteta juurdepääs postiteenustele ning postiteenuste direktiivi kooskõla juurdepääsetavuse aktiga;
11. märgib, et kirjade arvu vähenemine paljudes liikmesriikides muudab universaalteenuste osutamise üha keerulisemaks; tunnistab, et paljud määratud universaalteenuse osutajad kasutavad universaalteenuse osutamise kohustuse rahastamiseks tulusid, mis tulenevad äritegevusest, mis ei ole seotud universaalteenuse osutamise kohustusega, näiteks finantsteenused või postipakkide kättetoimetamine;
12. märgib, et postisektoris on mitmeid ebaausa konkurentsi juhtumeid, ning kutsub vastutavat asutust üles määrama reeglite rikkumise eest sanktsioone;

13. palub liikmesriikidel ja komisjonil jälgida postiteenuste osutamist avaliku teenusena, et tagada avaliku teenuse kompenseerimine proportsionaalsel, läbipaistval ja ausal viisil;
14. rõhutab, kuivõrd tähtis on, et universaalteenuse osutamise kohustuse alla kuuluvate teenuste hinnad oleksid taskukohased ja tagaksid kõigile kasutajatele juurdepääsu nendele teenustele; tuletab meelde, et riikide reguleerivad asutused peavad selgelt määratlema kirjasaadetise vastuvõetava hinna, ning et liikmesriigid võivad jätkuvalt pakkuda tasuta postiteenust või alustada tasuta postiteenuse pakkumist pimedatele ja vaegnägijatele;
15. kutsub liikmesriike üles säilitama territoriaalse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse ja nendega seotud kvaliteedinõuded ning märgib, et liikmesriigid võivad juba kohandada mõningaid konkreetseid elemente, et võtta arvesse kohalikku nõudlust, kasutades direktiivis 97/67/EÜ ette nähtud paindlikkust; tunnistab, et postivõrgud ja -teenused on ELi kodanike jaoks väga tähtsad; palub liikmesriikidel kasutada riigiabi vahendeid üksnes erakorralistel juhtudel, tehes seda kooskõlas ELi konkurentsipoliitikaga, ja läbipaistval, mittediskrimineerival ja sobival viisil ning tagada, et klientidel oleks jätkuvalt juurdepääs postiteenustele, tagades vajaduse korral samas juurdepääsupunktis minimaalse teenuste arvu; kutsub komisjoni üles tagama, et kompensatsioon on proportsionaalne ning et riigihankemenetlused on läbipaistvad ja õiglased;
16. palub liikmesriikidel tagada, et turu avamine oleks ka edaspidi soodne kõigile kasutajatele, eriti tarbijatele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, jälgides tähelepanelikult turul toimuvaid arenguid; kutsub üles jätkuvalt parandama teenuste osutamise kiirust, nende valikut ja usaldusväarsust;
17. kutsub komisjoni üles parandama universaalteenuse praegust määratlust, et sätestada teenuse minimaalne tarbijatele garanteeritud tase, teha universaalteenuse osutamise kohustus sobilikuks arenevate turgude jaoks, et võtta arvesse turu muutusi eri liikmesriikides ning soodustada majanduskasvu ja sotsiaalset ühtekuuluvust; on siiski seisukohal, et kuna igal turul on oma spetsiifilised piirangud, peaks ettevõtjatel olema universaalteenuse pakkumisel võimalik kasutada teatavat paindlikkust; kutsub liikmesriike üles rakendama vastavalt kehtivale direktiivile loa andmise menetlused ja täiendavalt ühtlustama loa andmise ja/või teatamise menetlusi, et vähendada siseturule sisenemist takistavaid põhjendamatuid takistusi, põhjustamata ebavajalikku halduskoormust;
18. rõhutab, et hõlpsalt kättesaadava ja vastuvõetava maksumusega lepitusmenetluse rakendamisel on huvitav potentsiaal vaidluste korral hõlpsa ja kiire lahenduse saavutamiseks nii ettevõtjate kui ka tarbijate jaoks ; kutsub komisjoni üles esitama õigusakti ettepaneku postiteenuste tarbijate õiguste kohta;
19. kutsub komisjoni tungivalt üles võtma õigusaktide ettepanekute koostamisel arvesse digiteerimist ja neid võimalusi, mida see loob, samuti liikmesriikide iseärasusi ja üldisi suundumusi postiteenuste ja postipakkide turgudel;
20. tuletab meelde, et postiteenuste käibemaksuvabastust tuleb kohaldada viisil, millega minimeeritaks varasemate monopolide ja turule sisenejate vahelisi konkurentsimoonutusi, tagades seejuures universaalteenuse osutamise kohustuse pikaajalise jätkusuutlikkuse, et kõik ettevõtjad saaks jätkata postiteenuste osutamist

kõikjal Euroopas; märgib, et muude kui universaalteenuste puhul käibemaksuvabastuse tagamine üksnes turul valitsevatele teenuseosutajatele, kui teised teenuseosutajad on kohustatud käibemaksu tasuma, on märkimisväärne takistus konkurentsi arengule turul;

21. kutsub komisjoni üles tagama teenuseosutajatele võrdsed tingimused nii traditsioonilise kirjade kättetoimetamise kui ka kiiresti laieneva postipakkide kättetoimetamise sektoris ning postiturul valitsevatele ettevõtjatele ja uutele tulijatele; teeb ettepaneku, et komisjonil peaks olema õigus hinnata, kas hankemenetlused põhjustavad ebaõiglase koormuse;
22. kutsub liikmesriike üles arvesse võtma, et turul valitsevad ettevõtjad ei tohi tänu riigi toetusele olla eelisolukorras ega tulenevalt avalike teenuste osutamise kohustusest või varasematest kohustustest ebasoodsamas olukorras võrreldes uute turule tulijatega;
23. on arvamusel, et konkurents ja turud on edasiviivateks jõududeks innovatsioonile ja lisaväärtust pakkuvate teenuste väljatöötamisele, ning palub komisjonil proportsionaalsuse ja majandusliku õigustatuse põhimõtteid arvesse võttes toetada innovatsiooni selles sektoris, et edendada teenuseid, mis pakuvad lisaväärtust, nagu tuvastus- ja jälgimissüsteem, kättesaamis- ja kohaletoimetamiskohad, võimalus valida kättetoimetamisaega, sobiv tagastamiskord ja hõlpsa vaidlusmenetluse kättesaadavus; tunnustab postiettevõtjate poolt selles valdkonnas tehtud tööd ja juba tehtud investeeringuid;
24. kutsub komisjoni üles jälgima tähelepanelikult liikmesriikide toetust universaalteenuse osutamise kohustustele ja muudele postiteenuste pakkujate varasematele kohustustele vastavalt üldist majandushuvi pakkuvate teenuste riigiabi kontrolli peamistele normidele (2012. aasta raamistik üldist majandushuvi pakkuvate teenuste kohta);
25. on seisukohal, et teenuste kvaliteeti tuleks hinnata kõnealuses direktiivis sätestatud standardite alusel ning see peaks kajastama tarbijate vajadusi, et parandada koostalitlusvõimet ja teenuste kvaliteeti;
26. märgib, et Euroopa postiteenuste osutajad on investeerinud oma võrkude koostalitlusvõime parandamisse ning alustanud piiriülest e-kaubandust kasutavatele tarbijatele ja väikestest ja keskmise suurusega ettevõtjatest e-jaemüüjatele innovatiivsete ja kasutajasõbralike teenuste pakumist; on seisukohal, et neid investeeringuid tuleks kaitsta õiglase juurdepääsutingimustega;
27. avaldab veel kord toetust postiteenuste kasutajate foorumile, mille komisjon asutas 2011. aastal, et hõlbustada kasutajate, ettevõtjate, ametiühingute ja muude sidusrühmade vahelisi arutelusid niisugustel teemadel, mis hõlmavad ka lõppkasutajate rahulolu, ärikasutajate nõudmisi ning seda, kuidas parandada e-kaubanduse toodete kättetoimetamist; on arvamusel, et see foorum on väga kasulik ning selle raames toimuvad kohtumised peaksid toimuma korrapäraselt, et teha kindlaks võimalikud lahendused postiteenuste ja postipakkide kättetoimetamise teenuste parandamiseks;

III. Piiriülene mõõde ja e-kaubandus

28. palub liikmesriikidel tagada postivõrkude koostalitlusvõime ja uuendamine ning, kui on olemas mitu universaalteenuse osutajat, vältida takistusi postisaadetiste transpordis ja võimaldada väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel pääseda ligi rahaliselt atraktiivsetele teenustele piiriüleste kättetoimetamiste sektoris, suurendades postiettevõtjate tariifide läbipaistvust;
29. leiab, et postipakkide kättetoimetamine on suure konkurentsivõimega, innovatiivne ja kiiresti kasvav sektor; märgib, et digitaalse ühtse turu saavutamisel on olulised vastuvõetava hinnaga ja usaldusväärsed postipakkide kättetoimetamise teenused; tuletab meelde, et selle sektori konkurentsile avamine on kiirendanud selliste lisaväärtust pakkuvate teenuste väljatöötamist nagu tuvastamine- ja jälgimine, kättesaamis- ja kohaletoimetamiskohad, paindlik kättetoimetamisaeg ja tagastamiskord; usub seetõttu, et selle turu igasugune uus reguleerimine peab olema proportsionaalne ja seda peavad toetama kindlad majanduslikud tõendid;
30. märgib sellega seoses, et tuleks arvesse võtta kõiki uue tehnoloogia, sealhulgas dronide pakutavaid eeliseid, sest need saaksid hõlbustada kättetoimetamise teenuseid, eelkõige vähese asustustihedusega, isoleeritud või äärepoolseimates piirkondades, võttes arvesse ka ohutuse aspekte ja keskkonnasäästlikkust;
31. leiab, et suure konkurentsiga, innovatiivse ja kiiresti kasvava postipakkide kättetoimetamise turu dünaamikat ei tohiks kahjustada põhjendamata reguleerimisega ja ebavajaliku bürokraatiaga;
32. kutsub komisjoni üles töötama vajaduse korral välja postipakkide kättetoimetamise turujärelevalve, lähtudes tulemuslikkusest, ja ergutama riiklike reguleerivate asutuste pädevust, kahjustamata piiriüleste teenuste tariifide taskukohasust ja tegema kindlaks ebaõiglase, konkurentsi rikkuva ja monopoolse tegevuse; kutsub üles suurendama tariifide läbipaistvust ja teenuste kättesaadavust, eriti jaeklientide ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks;
33. tervitab komisjoni ettepanekut, mis käsitleb kolmandate isikute läbipaistvat ja mittediskrimineerivat piiriülest juurdepääsu võrgu kõigile elementidele, seotud rajatistele, asjaomastele teenustele ja postivõrkude teabesüsteemidele; usub, et taristu tõhus kasutamine võiks anda majanduslikku kasu universaalteenuste osutajatele ja suurendada konkurentsi piiriülese kättetoimetamise sektoris;
34. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles koguma rohkem andmeid postipakkide kättetoimetamise turu kohta, et hinnata paremini selle majandussektori arengut ja selle struktuurilist arengut;
35. rõhutab, et selleks, et taastada tarbijate usalduse piisav tase, on olulised teenuste kvaliteedi parandamine ja tarbijate õiguste kaitse; leiab, et usalduse puuduse vastu saaks võidelda selliste vahenditega nagu parem hindade läbipaistvus, kättetoimetamise võimalused, viisid ja kvaliteet/tulemuslikkus (kiirus, geograafiline ulatus, viivitused ja kahjustatud või kaotsi läinud esemete käsitlemine);
36. palub liikmesriikidel ja komisjonil suurendada läbipaistvust seoses avalike hinna kujundamise tingimustega ja teenuse osutamisega (kättetoimetamise võimalused, lõplik

kättetoimetamine, usaldusväärsus), eriti e-kaubanduse puhul; nõuab läbipaistvuse kontrollimist, kui hindu ei kontrolli konkurents või need on põhjendamatult kõrged; rõhutab, kuivõrd tähtis on vähendada erinevust siseriiklike ja piiriüleste hindade vahel, ja toetab meetmeid, mis suurendavad tarbijate teadlikkust ja suutlikkust võrrelda siseriiklike ja piiriüleste hindade struktuure; kutsub riikide reguleerivaid asutusi üles hindama hindade vastuvõetavust mõnede piiriüleste marsruutide puhul, pöörates erilist tähelepanu ülemäärastele lahknevustele;

37. kutsub komisjoni üles edendama e-kaubanduse ja postipakkide piiriülese kättetoimetamise strateegiat; soovib parandada kättetoimetamisahelas koostalitlusvõimet ja arendada parimaid tavaid e-jaemüüjate jaoks;
38. on seisukohal, et kaebuste esitamise kord ja vaidluste lahendamise kord peavad olema lihtsad ja tõhusad ning piiriüleselt kohaldatavad; rõhutab, et vaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv ja internetipõhine platvorm, mis loodi määrusega (EL) nr 524/2004 tarbijavaidluste internetipõhise lahendamise kohta, võivad tuua tarbijatele ja äriklientidele kasu piiriülestes tehingutes; tunneb muret selle pärast, et kuigi ülevõtmise tähtaeg oli 2015. aasta juuli, on praeguseks vaidluste kohtuvälise lahendamise direktiivi võtnud üle ainult 24 liikmesriiki ja sellest tulenevalt on miljonid Euroopa kodanikud jäetud ilma kõnealusest olulisest õiguskaitsemehhanismist; on veendunud, et Euroopa väiksemate nõuete menetlus võib tarbijate ja äriklientide jaoks piiriülestes tehingutes olla kasulik vahend; nõuab, et vajaduse korral kaalutaks tarbijatele täiendavate õiguskaitsemehhanismide loomist postiteenuste valdkonnas;
39. kutsub liikmesriike üles toetama kulude vähendamist, parandades postipakkide saatmise ja kokkukogumise protsesside koostalitlusvõimet, ning töötama välja integreeritud jälgimissüsteemide Euroopa standardid; tunneb heameelt edusammude üle, mida sektoris tegutsevad ettevõtjad on tarbijate ja väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate piiriülesel teenindamisel teinud, parandades koostalitlusvõimet ja pakkide teekonna jälgimise süsteemi; soovib rakendada avatud vahendeid ja teenuste kvaliteedi näitajaid, et tarbijad saaksid võrrelda erinevate teenuseosutajate pakkumisi; tervitab edusamme, mis toetavad turupõhist lähenemisviisi, mida Euroopa Parlament on soovitanud ja taotlenud; soovib luua kättetoimetamisega tegelevate ettevõtjate koostöö- ja teabevahetusplatvorme, et suurendada kättetoimetamise ja tagastamise võimalusi tarbijate jaoks;
40. palub komisjonil ja liikmesriikidel uurida postipakkide piiriülese kättetoimetamise toimimist kooskõlas mitmesuguste normidega, mis tulenevad kas rahvusvahelistest kaubanduslepingutest (nt Ülemaailmse Postiliidu ja Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni normid) või ELi õigusest (nt liidu tolliseadustik), eriti universaalteenuse osutamise kohustusest, mida võidakse väärkasutada ja mis võivad tekitada turumoonutusi; soovib Euroopa Liidul esitada taotluse saada Ülemaailmse Postiliidu liikmeks, et saavutada täielikult integreeritud Euroopa postiteenuste sektor;
41. toetab postipakkide kättetoimetamise turu kohta statistika koostamise põhimõtet, et saada selgem pilt juhtivatest turuosalistest, konkurentsi olukorrast ja turu suundumustest;

IV. Sotsiaalne mõõde: tööhõive parandamine

42. kutsub liikmesriike üles tagama kõigile postiteenuste sektori töötajatele inimväärsed töötingimused, k.a nõutaval tasemel töötervishoiu ja tööohutuse, olenemata nende tööandjaks oleva ettevõtte suurusest ja liigist, töökohast või kehtivast lepingust; rõhutab tööohutuse ja töötervishoiu tähtsust, pidades eelkõige silmas demograafilisi muutusi ja töötajate suurt liikuvust postisektoris; tunneb heameelt Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuuri (EU-OSHA) koostöö üle selle sektori sotsiaalpartneritega kampaania „Tervislik töökoht hoiab stressi ohjes“ raames;
43. märgib, et tehnoloogia arengu ja digiteerimise tulemusel on postiteenuste sektor viimastel aastatel tugevasti muutunud ning et postiteenuste moderniseerimine ja mitmekesistumine on oluliselt mõjutanud sektori töötingimusi ja tööhõivet;
44. märgib, et postisektori liberaliseerimine on mõnes liikmesriigis toonud kaasa suured erinevused universaalteenuse osutajate ja spetsiifilisi postiteenuseid pakkuvate konkureerivate ettevõtjate vahel töötingimuste ja palkade osas; on seisukohal, et suurem konkurents ei tohiks luua seadusevastaseid sotsiaalseid tavaid ega tuua kaasa töötingimuste halvenemist;
45. märgib, et kui postiettevõtjatel on võimalik arendada ja laiendada oma tootmist innovaatseliselt, eriti äärealadel, peaks sellel samuti olema tööhõivet edendav mõju;
46. märgib, et osalise tööajaga töötajate, renditöötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate arv sektoris on kasvanud ning üldine arengusuund on paindlikumate töölepingute poole, mis võivad teatud tingimustel tekitada töötajatele piisava kaitseta ebakindlaid töökohti; väljendab heameelt uute töötajate mudelite väljaarendamise üle töötajatele, kes ühendavad seeläbi näiteks paremini töö- ja pereelu, saavad läbida tööalase täienduskoolituse või saavad võimaluse töötada osalise tööajaga; märgib, et uued, paindlikud töölepingud peavad välistama sellised võimalikud ohud nagu töötajate ülekoormus või tulemustele mittevastav töötasu; rõhutab seepärast ühelt poolt vajadust tööjõuturu paindlikkuse järele ning teiselt poolt vajadust töötajate majandusliku ja sotsiaalse turvalisuse järele; rõhutab, et tööhõivestandardite järgimist töötajate ja tööhõivestandardite piiramise kaudu ei tohiks käsitada paindlikkusena; palub, et komisjon ja liikmesriigid jälgiks tegevust, et tõrjuda postisektoris fiktiivse füüsilisest isikust ettevõtjana töötamist; nõuab, et liikmesriigid hoiaksid üldisemalt ära töölepingute paindlikkuse negatiivse mõju töötajatele;
47. väljendab heameelt ametiühingute tähtsa rolli üle, kes teevad paljudes liikmesriikides universaalteenuse osutajatega koostööd, et postiteenuste sektori muutused oleksid sotsiaalselt kestlikud; rõhutab, kui tähtsad on postisektoris tugevad ja sõltumatud sotsiaalpartnerid, institutsionaliseeritud sotsiaaldialoog ja töötajate osalemine äriühinguga seotud küsimustes;
48. rõhutab seda, kui oluline on jälgida kohustuslikest sõidu- ja puhkeaegadest ning ka tööaegadest kinnipidamist postisektoris; on seisukohal, et järelevalve peaks toimuma sõidukitesse paigaldatud digitaalsete kontrolliseadmete abil; tuletab meelde, et määrust (EÜ) nr 165/2014 (autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta) ei kohaldata alla 3,5 tonni kaaluvatele sõidukitele; nõuab seetõttu töö- ja puhkeajaga seotud nõuete täitmise kontrolli tõhustamist; tuletab meelde, et kõiki töötaja tegevusega seotud ülesandeid tuleb lugeda tööajaks; rõhutab samuti, kui tähtis on jälgida vastavust Euroopa ja riiklike töötervishoiu ja tööohutuse õigusaktidele (sh sõidukite tingimusi) kõigi

postisaadetistega seotud inimeste puhul, olenemata tööhõiveseisundist (füüsilisest isikust ettevõtja, alltöövõtja, ajutine või lepinguline töötaja);

49. peab vajalikuks tagada tasakaal vaba konkurentsi, tarbijate vajaduste, universaalteenuse jätkusuutlikkuse ja selle rahastamise ning töökohtade säilitamise vahel;
50. väljendab muret seoses katsetega hoiduda kõrvale kehtivatest miinimumpalga eeskirjadest, suurendades töökoormust mahuni, mida ei ole võimalik teostada tasustatud tööaja jooksul;
51. tunneb heameelt postisektori sotsiaaldialogi komitee olulise töö üle ning toonitab Euroopa sotsiaalpartnerite algatatud projekti „Managing demographic challenges and finding sustainable Solutions by the social partners in the postal sector“ (Sotsiaalpartnerid ohjavad postisektoris demograafilisi probleeme ja otsivad kestlikke lahendusi);
52. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles koguma rohkem andmeid töötajate arvu ja töötingimuste kohta postiteenuste sektoris, et tegelikku olukorda pärast turgude täielikku avanemist paremini hinnata ning muutustele kiiresti reageerida ja võimalikke probleeme tõhusalt lahendada; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles hoolikalt jälgima uusi automaatseid posti kättetoimetamise viise, nende mõju töötingimustele ja tööhõivele ning hindama vajadust sotsiaal- ja tööõigusaktide moderniseerimise järele, kui see on vajalik, et pidada sammu muutustega postisektoris; soovib ka sotsiaalpartneritel vajaduse korral uuendada kollektiivlepinguid, et tagada kõrged töö- ja töölevõtustandardid;
53. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Postiteenuste läbivaatamisega 2008. aastal saavutati Euroopa postiteenuste liberaliseerimise põhieesmärk. Alates 2008. aastal toimunud postiteenuste sektori turu täielikust avamisest on postiteenused aga märkimisväärselt muutunud. Ühelt poolt on paberipõhine suhtlus paljudes liikmesriikides vähenenud. Kirjade hulk on vähenenud kogu ELis ning ajavahemikul 2012–2013 oli ELi 28 liikmesriigis vähenemise keskmine määr 4,85%. Teiselt poolt muudab uus tehnoloogia internetis ostmise mugavamaks ja suurendab seepärast postiettevõtjate edastatavate postipakkide arvu. Selle tulemusel moodustavad postipakkide ja kiirposti tulud üle poole postisektori kogutuludest. Viimase viie aasta jooksul ja e-kaubanduse kasvu tõttu on suurenenud kiiresti pakiturgude ettevõtjate-tarbijate suunaline segment, samas kui kirjateenuste turgudel on konkurentsi areng olnud aeglane, vaatamata turu täielikule avamisele kogu ELis.

Head postiteenused on ELi siseturul toimuva kommunikatsiooni ülioluline osa. Postiteenuste osutajad pakuvad vastuvõetava hinnaga laia valikut teenuseid alates kirjade ja postipakkide kokku kogumisest transpordini, sorteerimisest kättetoimetamiseni koju ja kontoritesse. ELi postisektor on jätkuvalt sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse ning digitaalse ühtse turu arengu põhitoetaja. Vastuvõetava hinnaga ja usaldusväärne posti ja postipakkide kättetoimetamine on ühtse turu jaoks endiselt hädavajalik. Postiteenused hõlmavad mitmesuguseid teenuseid kirjadest postipakkide ja lisaväärtust pakkuvate teenusteni. Muud sektorid, nagu e-kaubandus, kirjastamine, postimüük, kindlustus, pangandus ja reklaamindus sõltuvad suuresti postitaristust.

2009. aastal oli kogu Euroopat hõlmavate postiteenuste aastakäive 72 miljardit eurot, mis moodustas 0,62 % ELi SKPst ELis. Universaalteenuste puhul saatsid universaalteenuste osutajad seega 2013. aastal ELis üle 85 miljardi postisaadetise, postipakke oli ligikaudu 2 miljardit. 2011. aastal oli Euroopa postisektori aastakäive 91 miljardit eurot, mis moodustas 0,72% ELi SKPst. Postiettevõtjad osutavad mitmesuguseid teenuseid ja moodustavad majanduse olulise osa. E-kaubanduse arengu tõttu on põhisuundumus seotud siiski postipakkide kättetoimetamise teenustega, samas kui nõudlus kirjade, ajalehtede, ajakirjade, reklaamide ja muude dokumentide jaotamise järele on arenenud elektroonilise side kasvu tõttu vähenemas. Samal ajal on postipakkide kättetoimetamine konkurentsi pakkuv, uuenduslik ja kiiresti kasvav sektor. ELi 27 liikmesriigis kasutab vaid 9% ELi tarbijaist ja 18% e-jaemüüjatest piiriülest e-kaubandust. Euroopa Liit jätkab tegevuskavaga postipakkide kättetoimetamise ühtse turu lõpuleviimiseks.

Universaalteenuse osutajad annavad tööd ligikaudu 1,2 miljonile inimesele, kellele lisanduvad muude kirjade ja postipakkide kättetoimetamise tegelevate ettevõtjate jaoks töötavad inimesed. Euroopa kiirpostisektor andis 2010. aastal tööd hinnanguliselt 272 000 inimesele ja prognooside kohaselt kasvab see arv 2020. aastaks 300 000-ni.

Üks komisjoni põhiülesandeid on edendada ja toetada tõhusat konkurentsi postiteenuste sektoris. Suurema konkurentsi edendamine asjaomases sektoris on oluline ka selleks, et täita 2020. aastaks ettenähtud Euroopa eesmärgid saavutada ressursitõhusas ja suurema konkurentsivõimega majanduses jätkusuutlik majanduskasv.

23.6.2016

TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS

transpordi- ja turismikomisjonile

postiteenuste direktiivi kohaldamise aruande kohta
(2016/2010(INI))

Arvamuse koostaja: Georges Bach

ETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub vastutaval transpordi- ja turismikomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. märgib, et tehnoloogia arengu ja digiteerimise tulemusel on postiteenuste sektor viimastel aastatel tugevasti muutunud ning et postiteenuste moderniseerimine ja mitmekesisustumine on oluliselt mõjutanud sektori töötingimusi ja tööhõivet, eelkõige kõrvalistes, maa- ja mägipiirkondades, ja et üldine tööhõive on viimase 20 aastaga kahanenud ning langes perioodil 2012–2013 Euroopa Liidu 28 riigis 4,4 % võrra;
2. osutab sellele, et kirjade arv ELis väheneb, kuna paber kandjal post on asendunud digivahenditega, samas kui kiirteenuse valdkonnas nõudlus üha suureneb; märgib, et universaalteenuse pakkujate poolt tööle võetavate inimeste arv on vähenenud, mis tuleneb kirjade arvu vähenemisest koos moderniseerimise ja suurema automatiseerimisega; märgib, et inimestele kodust teenustele ja teabevahetusele juurdepääsu võimaldava tehnoloogilise arengu tõttu on vähenenud postkontorite ja seega ka selle sektori töötajate arv;
3. tuletab meelde, et postiteenuste osutamine on vajalik ELi regionaalarengu, sotsiaalse kaasatuse ning majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse jaoks ning et see etendab eriti tähtsat rolli maapiirkondades ja äärealadel, nagu on kirjeldatud postiteenuste direktiivi artikli 3 lõikes 2 ning põhjendustes 19, 20 ja 22; tuletab meelde, et seepärast on postiteenuste säilitamine kõrvalistes, maa- või mägipiirkondades väga oluline, et hõlbustada inimestevahelist suhtlust ning pakkuda asendamatu postiteenuseid, k.a kohalikud juurdepääsupunktid; kutsub seetõttu liikmesriike üles hindama postiteenuste direktiivi (97/67/EÜ, mida on muudetud direktiiviga 2008/6/EÜ) mõju Euroopa kodanikele, eriti neile, kes elavad kõrvalistes, maa- või mägipiirkondades, ja kindlustama, et oleks tagatud universaalteenuste osutamine vähemalt viiel päeval nädalas, nagu on ette nähtud direktiiviga 2008/6/EÜ; kutsub liikmesriike üles kiirendama lairibaühenduse

kasutuselevõttu maapiirkondades, et nendes oleks võimalik täiel määral ära kasutada digitaalse ühtse turu potentsiaali, eelkõige töökohtade loomise, konkurentsivõime, innovatsiooni ja uutele internetipõhiste teenustele, eriti internetipõhiste postiteenustele juurdepääsu valdkonnas, ning tagama teenuste jätkumise ja edaspidise kasvu; tuletab meelde, et postisektori turu täielik avamine ei tohiks viia erasektori teenuste koondumiseni tulusamatesse piirkondadesse, nagu tihedalt asustatud alad; palub seepärast, et vastutavad ametiasutused analüüsiks id nn koore riisumise negatiivseid tagajärgi ja hoiaksid need ära; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles vahetama parimaid tava sid seoses universaalteenuse osutajatega;

4. märgib, et osalise tööajaga töötajate, renditöötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate arv sektoris on kasvanud ning üldine arengusuund on paindlikumate töölepingute poole, mis võivad teatud tingimustel põhjustada töötajate piisava kaitseta ebakindlaid töökohti; väljendab heameelt uute töötaja mudelite väljaarendamise üle töötajatele, kes ühendavad seeläbi näiteks paremini töö- ja pereelu, saavad läbida tööalase täiendkoolituse või leiavad võimaluse töötada osalise tööajaga; märgib, et uued, paindlikud töölepingud peavad välistama sellised võimalikud ohud nagu töötajate ülekoormus või tulemustele mittevastav töötasu; rõhutab seepärast ühelt poolt vajadust tööjõuturu paindlikkuse järele ning teiselt poolt vajadust töötajate majandusliku ja sotsiaalse turvalisuse järele; rõhutab, et tööjõukulude vähendamist töötingimuste ja tööhõivestandardite arvelt ei tohiks käsitada paindlikkusena; palub, et komisjon ja liikmesriigid jälgiks id tegevust, et tegeleda postisektoris fiktiivse füüsilisest isikust ettevõtjana töötamisega; nõuab tungivalt, et liikmesriigid hoiaks id üldisemalt ära selle, et töölepingute paindlikkus avaldaks töötajatele negatiivset mõju;
5. märgib, et mõningates liikmesriikides on postisektori liberaliseerimise tagajärjel universaalteenuse pakkujate ja konkureerivate postiteenuse pakkujate töötingimused ja palgad on väga erinevad; rõhutab, et sektoris on vaja jätkusuutlikumat kvaliteetset tööhõivet;
6. väljendab heameelt ametiühingute tähtsa rolli üle, kes paljudes liikmesriikides universaalteenuse osutajatega koostööd teevad, et postiteenuste sektori muutused oleks id sotsiaalselt vastuvõetavad; rõhutab, kui tähtsad on postisektoris tugevad ja sõltumatud sotsiaalpartnerid, institutsionaliseeritud sotsiaaldialog ja töötajate osalemine äriühinguga seotud küsimustes;
7. juhib tähelepanu mitmete kõlvatu konkurentsi juhtudele postisektoris; tuletab meelde, et kõlvatu konkurents¹ võib süvendada töötingimuste halvenemist; palub, et vastutavad ametiasutused karistaks id nõuetekohaselt mis tahes taolist väärkäitumist;
8. rõhutab seda, kui oluline on jälgida kohustuslikest sõidu- ja puhkeaegadest ning ka tööaegadest kinnipidamist postisektoris; on seisukohal, et järelevalve peaks toimuma sõidukitesse paigaldatud digitaalsete kontrolliseadmete abil; tuletab meelde, et määrust (EÜ) nr 165/2014 (autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta) ei kohaldata alla 3,5 tonni kaaluvatele sõidukitele; nõuab seetõttu töö- ja puhkeajaga seotud nõuete täitmise kontrolli tõhustamist; tuletab meelde, et kõiki töötaja tegevusega seotud ülesandeid tuleb lugeda tööajaks; rõhutab samuti, kui tähtis on jälgida vastavust Euroopa ja riiklike

¹ COM(2015)0568, lk 6.

töötervishoiu ja tööohutuse standarditele (sh sõidukite tingimusi) kõigi postisaadetistega seotud inimeste puhul, hoolimata sellest, kas tegemist on füüsilisest isikust ettevõtja, alltöövõtja, ajutise või lepingulise töötajaga;

9. peab vajalikuks tagada tasakaal vaba konkurentsi, tarbijate vajaduste, universaalteenuse jätkusuutlikkuse ja selle rahastamise ning töökohtade säilitamise vahel;
10. väljendab muret seoses katsetega hoiduda kõrvale kehtivatest miinimumpalga eeskirjadest, suurendades töökoormust mahuni, mida ei ole võimalik teostada tasustatud tööaja jooksul;
11. osutab sellele, et ümberkorralduste ja uute tegevusvaldkondade (nagu logistika, finantsteenused või telefon) kasutuselevõtmise käigus võidakse postiteenuste sektoris luua ka uusi töökohti; juhib tähelepanu koolituse, täienduskoolituse ja ümberõppe tähtsusele, et aidata töötajail omandada selliseid 21. sajandi töösuksi nagu digitaaloskused, ja toonitab, kui tähtis on sellega seoses sotsiaalpartnerite roll; märgib, et mõnes liikmesriigis edukalt läbi viidud postiteenuste sektori mitmekesistamisprojektid, sealhulgas finantsteenuste (nt postisäästupangad) laiendamine, kohaliku omavalitsuse teenused, digitaalse ja hübriidpostiteenuse osutamine ja pakivedu ettevõtjalt kliendile, on hoidnud ära massilist töökohtade kaotust; on seisukohal, et töötajatele uute tehnoloogiate (nt IT ja jälgimisrakendused) asjakohane tutvustamine on tööandja ülesanne; rõhutab, et ajutiste lepingute puhul peab töötajate vastava ettevalmistuse ja koolitamisega tegelema vahendav agentuur;
12. juhib tähelepanu sellele, et programmi „Erasmus+“ kutsehariduse ja -koolituse alaprogramm „Leonardo da Vinci“ pakub väärtuslikku toetust postiteenuste ümberkujundamises; märgib, et ka vanemad töötajad peavad läbima ümber- ja täiendõppe ning ka see võib põhjustada stressi;
13. rõhutab võimalusi, mida kasvav postipakkide turg pakub tarbijatele, VKEdele ja e-jaemüüjatele ning postisektorilegi nii liikmesriikide piires kui ka piiriülel; toonitab siiski, et valdkonna kasvust kasu saamiseks peavad teenused, nagu piiriülene pakivedu, olema taskukohased, juurdepääsetavad ja kättesaadavad läbipaistvate hindadega ning piisavate kättetoimetamise lisavõimalustega (nt tuvastus- ja jälgimisvahendid ja kohaletoimetamisteenuste koostalitlusvõime);
14. tunneb heameelt postisektori sotsiaaldialoogi komitee olulise töö üle ning toonitab Euroopa sotsiaalpartnerite algatatud projekti „Managing demographic challenges and finding sustainable Solutions by the social partners in the postal sector“ (Sotsiaalpartnerid ohjavad postisektoris demograafilisi probleeme ja otsivad kestlikke lahendusi);
15. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles koguma rohkem andmeid töötajate arvu ja töötingimuste kohta postiteenuste sektoris, et tegelikku olukorda pärast turgude täielikku avanemist paremini hinnata ning muutustele kiiresti reageerida ja võimalikke probleeme tõhusalt lahendada; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles hoolikalt jälgima uusi automaatseid posti kättetoimetamise viise, nende mõju töötingimustele ja tööhõivele ning hindama vajadust sotsiaal- ja tööõigusaktide moderniseerimise järele, kui see on vajalik, et pidada sammu muutustega postisektoris; julgustab ka sotsiaalpartnereid vajaduse korral uuendama kollektiivlepinguid, et tagada kõrgeid töö- ja töölevõtustandardeid;

16. tunneb heameelt asjaolu üle, et mõned liikmesriigid kohaldavad direktiivi 97/67/EÜ artikli 9 lõike 2 teise lõigu viiendat taanet, ning kutsub kõiki liikmesriike võtma töötingimusi litsentside ja lubade andmisel kriteeriumina arvesse;
17. rõhutab kvaliteetsete kestlike töökohtade hüvesid posti- ja postipakkide kättetoimetamise teenuste vallas, sealhulgas tarbijatele pakutavate teenuste kõrgete ja püsivate standardite tagamise osas;
18. tunneb heameelt asjaolu üle, et universaalteenuste osutajad on liikmesriikides reeglina sõlminud kollektiivlepingud, ja tuletab meelde nende kesksel rolli; ergutab sotsiaalpartnereid kooskõlas riigi seaduste ja tavadega pidama kõikides postiteenuste valdkondades läbirääkimisi kollektiivlepingute üle, sest need on tõhusaks vahendiks, mis aitab takistada sotsiaalsete, töö- ja tööhõivestandardite allakäiku ning tagada kõikide töötajate inimväärset tasustamist ja õiglast konkurentsi postiteenuste osutajate vahel;
19. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma postiteenuste turgu, eelkõige ühtse digitaalse turu loomist reguleerivate õigusaktide kavandamisel arvesse universaalteenuseid osutavate avalike postivaldkonna ettevõtjate strateegilist tähtsust ja vajadust tagada postiteenuste sektori töötajate õiguste kõrged kaitsestandardid;
20. kutsub liikmesriike üles tagama kõigile postiteenuste sektori töötajatele inimväärsed töötingimused, k.a nõutaval tasemel töötervishoid ja tööohutus, hoolimata nende tööandjaks oleva ettevõtte suurusest ja liigist, töökohast või kehtivast lepingust; rõhutab tööohutuse ja töötervishoiu tähtsust, pidades eelkõige silmas demograafilisi muutusi ja töötajate suurt liikuvust postisektoris; tunneb heameelt Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuuri (EU-OSHA) koostöö üle selle sektori sotsiaalpartneritega kampaania „Tervislik töökoht hoiab stressi ohjes“ raames.

**NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	21.6.2016
Lõpphääletuse tulemus	+: 40 -: 6 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Tiziana Beghin, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Danuta Jazłowiecka, Jan Keller, Adam Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Javi López, Morten Løkkegaard, Thomas Mann, Dominique Martin, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Marek Plura, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Romana Tomc, Yana Toom, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Ždanoka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Daniela Aiuto, Georges Bach, Lynn Boylan, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Joachim Schuster, Csaba Sógor, Neoklis Sylikiotis, Flavio Zanonato, Gabriele Zimmer
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Paul Tang

24.5.2016

SISETURU- JA TARBIAKAITSEKOMISJONI ARVAMUS

transpordi- ja turismikomisjonile

postiteenuste direktiivi kohaldamise aruande kohta
(2016/2010(INI))

Arvamuse koostaja: Lucy Anderson

ETTEPANEKUD

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon palub vastutaval transpordi- ja turismikomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. märgib, et postiteenuste direktiivi rakendamine ei viinud konkurentsi täieliku laienemiseni ega siseturu lõpliku rajamiseni kirja- ja pakiteenuste valdkonnas;
2. tuletab meelde universaalteenuse osutamise kohustuse olulist rolli postisektoris seoses õiglase ühtse turu väljaarendamisega kodanike, tarbijate ja VKEde jaoks; märgib, et universaalteenuse osutamise kohustust kohaldatakse liikmesriikides väga erinevalt, mis kajastab liikmesriikide teatavat paindlikkust universaalteenuse määratlemisel vastavalt oma siseriiklikele asjaoludele, k.a kohalikul tasandil;
3. on seisukohal, et direktiivi ülevõtmise tase ei ole rahuldav, k.a niisuguste küsimuste osas nagu struktuuriline eraldatus, juurdepääs võrkudele ja lubadega seotud nõuded; märgib, et komisjon on algatanud sisuliste küsimuste osas rikkumismenetluse kahe liikmesriigi suhtes; kutsub komisjoni üles kontrollima, kas liikmesriikides vastu võetud õiguslikud meetmed tähendavad direktiivi täielikku ülevõtmist, ja kui mitte, siis võtma otsustavaid meetmeid sellega tegelemiseks; võtab teadmiseks Euroopa Liidu Kohtu poolt kohtuasjas C-340/13 langetatud otsuse, milles märgiti, et postiteenuste direktiivi artiklis 12 osutatud mittediskrimineerimise põhimõte ei välista universaalteenuse osutaja poolt koguseliste allahindluste tegemist ärikliendile õiguspärasel nõudluse suurendamise eesmärgil; tunnistab ühtlasi, et Euroopa Kohtu varasemas otsuses liidetud kohtuasjades C-287/06–C-292/06 on rõhutatud, et tegevusallahindlustega seoses võib esineda õigusvastast diskrimineerimist;
4. võtab teadmiseks komisjoni kinnituse, et postiteenuste direktiivis ei nõuta universaalteenuse osutajatelt mingit konkreetset omandistruktuuri; on veendunud, et universaalteenuse osutajaid ja alternatiivseid ettevõtjaid tuleks julgustada investeerima

tõhusate ja juurdepääsetavate kvaliteetsete postiteenuste osutamisse ja viima selles valdkonnas sisse uuendusi tarbijate hüvanguks ning neid ei tohiks takistada seda tegemast; ergutab avaliku sektori asutusi ja liikmesriike toetama sektori ajakohastamist ja uuendamist investeringute abil, kasutades selleks rahastamismehhanisme, mida nad peavad kooskõlas ELi konkurentsipoliitikaga kõige asjakohasemateks;

5. märgib, et kirjade arvu vähenemine paljudes liikmesriikides muudab universaalteenuste osutamise üha keerulisemaks; tunnistab, et paljud määratud universaalteenuse osutajad kasutavad universaalteenuse osutamise kohustuse rahastamiseks tulusid, mis tulenevad äritegevusest, mis ei ole seotud universaalteenuse osutamise kohustusega, näiteks finantsteenused või pakivedu; juhib tähelepanu tihedale seosele posti- ja pakiteenuste ning e-kaubanduse ja elektronpostiga asendumise arengu vahel; palub komisjonil pidevalt jälgida arenevat posti- ja pakisektorit ning liikmesriikide poolt niisuguse paindlikkuse kasutamist, mida pakub postiteenuste direktiivi kohaldamine, et tagada nii universaalteenuse osutamise kohustuse jätkusuutlikkus kui ka osutatavate teenuste kvaliteet; tunnistab tarbijate ootuste muutusi ja ELi kampaania „Keep Me Posted“ kasulikkust tarbijavalikute edendamisel; on seisukohal, et elektronpostiga asendamise võimalus tuleks teha kättesaadavaks alati, kui kasutajad seda nõuavad;
6. avaldab veel kord toetust postiteenuste kasutajate foorumile, mille komisjon asutas 2011. aastal, et hõlbustada kasutajate, ettevõtjate, ametiühingute ja muude sidusrühmade vahelisi arutelusid niisugustel teemadel, mis hõlmavad ka lõppkasutajate rahulolu, ärikasutajate nõudmisi ning seda, kuidas parandada e-kaubanduse toodete kättetoimetamist; on arvamusel, et kõnealune foorum on väga kasulik ning selle raames toimuvad kohtumised peaksid toimuma korrapäraselt, et teha kindlaks võimalikud lahendused postiteenuste ja pakkide kättetoimetamise teenuste parandamiseks; nõuab tungivaltp, et komisjon uuriks üksikasjalikult postiteenuste arengut seoses uute esilekerkivate digitaalsete ettevõtjatega ning hindaks selle võimalikku mõju ja võimalusi olemasolevate postiteenuste ja selle valdkonna töötajate jaoks; tunneb heameelt töövõimaluste laienemise üle pakkide kättetoimetamise sektoris ning julgustab liikmesriike töötama välja poliitika, mille eesmärk on parandada veelgi selle sektori töötajate oskusi, haridust ja koolitust; märgib, et pakkide ja postisaadetiste kättetoimetamise valdkonnas kasutatakse üha rohkem osalise tööajaga ja ajutisi renditöötajaid ning füüsilisest isikust ettevõtjaid; märgib, et kvaliteetsetel jätkusuutlikel töökohtadel on märkimisväärne roll tarbijatele pakutavate teenuste kõrgete ja püsivate standardite tagamisel, ning on seisukohal, et liikmesriigid peaksid võtma vajalikud meetmed, et tagada sektoris õiglased töötingimused, mis ei sõltu tööhõiveseisundist;
7. on seisukohal, et kuigi olukord on liikmesriikides erinev, saab ELis pakkide kättetoimetamise kvaliteeti, kättesaadavust ja usaldusväarsust parandada ja seda tuleb teha ning tarbijate usaldust saab ja tuleb suurendada, k.a maa- ja äärepoolseimates piirkondades, linnades ja omavalitsusüksustes; rõhutab vajadust tagada postiteenuste kättesaadavus puudega inimestele ja Euroopa juurdepääsetavuse akti tähtsust eelkõige piiriülese kättetoimetamise ja e-kaubanduse puhul;
8. juhib ühtlasi tähelepanu piiriüleste kättetoimetamisteenuste üha suurenevale turuosale ja sellele, et neid tuleks toetada; võtab teadmiseks niisuguse avaliku konsultatsiooni tulemused, mille komisjon korraldas pakkide piiriülese kättetoimetamise teemal; rõhutab, et mõned suurimad tõkked, millega tarbijad ja jaemüüjad ELis e-kaubanduse valdkonnas

silmitsi seisavad, hõlmavad kõrgeid kättetoimetamise hindasid, läbipaistvuse puudumist, mitterahuldavaid kättetoimetamise aegasid, teabe puudulikkust ja selguse puudumist vastutuse osas saadetise kaotamise või kahjustamise korral; märgib, et taskukohased ja usaldusväärsed pakkide kättetoimetamise teenused on olulised digitaalse ühtse turu täieliku potentsiaali ärakasutamisel; tunneb seetõttu heameelt komisjoni kavatsuse üle algetada 2016. aastal meetmed, et parandada hindade läbipaistvust ja tõhustada pakkide kättetoimetamise regulatiivset järelevalvet, ning kutsub komisjoni üles kaaluma meetmete võtmist postivõrgustike juurdepääsetavuse valdkonnas, et käsitleda nõuetekohaselt kõiki probleeme, mida tarbijad ja ärikliendid kättetoimetamise turul kogeavad;

9. on veendunud, et Euroopa väiksemate nõuete menetlus on tarbijate ja äriklientide jaoks piiriülestes tehingutes kasulik vahend; rõhutab, et vaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv ja internetipõhine platvorm, mis loodi määrusega (EL) nr 524/2004 tarbijavaidluste internetipõhise lahendamise kohta, võivad tuua tarbijatele ja äriklientidele kasu piiriülestes tehingutes; tunneb muret selle pärast, et hoolimata asjaolust, et ülevõtmise tähtaeg oli 2015. aasta juuli, on praeguseks vaidluste kohtuvälise lahendamise direktiivi võtnud üle ainult 24 liikmesriiki ja sellest tulenevalt on miljonid Euroopa kodanikud jäetud ilma kõnealuselt olulisest õiguskaitsemehhanismist; nõuab, et vajaduse korral kaalutaks tarbijatele täiendavate õiguskaitsemehhanismide loomist postiteenuste valdkonnas;
10. kutsub komisjoni üles võtma meetmeid, mille eesmärk on tagada võrdsed võimalused turgu valitsevatele ja alternatiivsetele ettevõtjatele ning hõlbustada VKEde juurdepääsu postisektoris; kordab, et kõikide erihindade, allahindluste, tingimuste või mahahindluste läbipaistvus on üks postiteenuste direktiivi põhielement selleks, et tagada kõikide postiteenuste kasutajate mittediskrimineeriv kohtlemine; nõuab tungivalt, et komisjon kaotaks piiriülese ja sisekonkurentsi tõkked, et tarbijatel ja äriklientidel, eriti VKEdel oleks võimalik saada kasu postiteenuste tõelisest ühtsest turust;
11. on veendunud, et tarbijad peaksid saama hõlpsasti võrrelda erinevate postiettevõtjate tulemuslikkust, sealhulgas hindu, ulatuvust ja kättetoimetamise kiirust; märgib, et piiriüleste postiteenuste arendamisele Euroopa Liidu siseselt võivad tulla kasuks jaotusteenuste platvormide loomine, hinnavõrdluse veebisaitide kasutuselevõtt, tuvastus- ja jälgimissüsteemide parandamine ning muud sarnased algatused, millega suurendatakse tarbija teadlikkust;
12. rõhutab ELi rahastamismehhanismide võimalikku rolli innovatsiooni hõlbustamisel postiteenuste ja pakkide kättetoimetamise teenuste valdkonnas, sealhulgas e-kaubanduse võimalused, mis on kasulikud tarbijatele, keskkonnale ja VKEdele, ning sotsiaalse kaasatuse ja juurdepääsetavuse eesmärkidega seotud lahendused; märgib, et koostööd riigi postiteenuseid reguleerivate asutuste, komisjoni, konkurentsiasutuste, tarbijakaitseasutuste, e-kaubanduse jaemüüjate ja kõikide piiriülese kättetoimetamise ettevõtjate vahel tuleks julgustada eesmärgiga parandada postisektori toimimist; tuletab meelde, et Euroopa Parlament kutsus komisjoni üles uurima võimalusi e-kaubanduse usaldusmärkide loomiseks ning seda, kas niisugused usaldusmärgid võiksid aidata kaasa ka kättetoimetamisteenuste kvaliteedi ja usaldusvärsuse tagamisele.

**NÕUANDVAS KOMISJONIS
TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	24.5.2016
Lõpphääletuse tulemus	+: 30 -: 3 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Dita Charanzová, Carlos Coelho, Daniel Dalton, Nicola Danti, Dennis de Jong, Pascal Durand, Vicky Ford, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Antanas Guoga, Robert Jarosław Iwaszkiewicz, Liisa Jaakonsaari, Eva Paunova, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Richard Sulík, Mylène Troszczynski, Marco Zullo
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Lucy Anderson, Pascal Arimont, Edward Czesak, Morten Løkkegaard, Dariusz Rosati, Richard Sulík, Lambert van Nistelrooij, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Raymond Finch, Christofer Fjellner, Sven Giegold

**VASTUTAVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	12.7.2016
Lõpphääletuse tulemus	+: 43 -: 2 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Andor Deli, Karima Delli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Gesine Meissner, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Tomasz Piotr Poręba, Gabriele Preuß, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Claudia Țapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, Wim van de Camp, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Janusz Zemke, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Markus Ferber, Maria Grapini, Timothy Kirkhope, Patricija Šulin